

## N:o 84.

# Kymmenentenä Sunnuntaina Kolminaisuuden Päivästä.

Evank. Luukk. 19: 41–47.

Ja kuin Jeesus lähemmä tuli Jerusalemia, katsoi hän kaupungin päälle, itki häntä. Ja sanoi: Jos sinäkin tietäisit, niin sinä ajattelisit tosin tällä sinun ajallas, mitä sinun rauhaas sopisi. Mutta nyt ne ovat kätkeyt sinun silmäis edestä. Sillä niiden päivän pitää tuleman sinun ylitses, että sinun vihollises skantsaavat sinun, ja ympäri piirittävät sinun, ja ahdistavat sinua joka kulmalta. Ja maahan tasoittavat sinun, ja sinun lapses, jotka sinussa ovat, ja eivät jätä sinussa kiveä kiven päälle, ettes sinun etsikkos aikaa tuntenut. Ja hän meni templiin, ja rupesi ajamaan siitä ulos ostajita ja myyviä. Sanoen heille: kirjoitettu on: minun huoneeni on rukoushuone; mutta te olette sen tehneet ryöväriten luolaksi. Ja hän opetti joka päivä templissä.

Tämä evankeliumi on tapahtunut Palmusunnuntaina. Herra ratsasti silloin Jerusalemiin, jonka temppelissä hän saarnasi kaksi tai kolme päivää, jota hän ei ennen koskaan ollut tehnyt. Evankeliumimme summa ja sisällys on, että hän surkuttelee ja valittaa niiden surkeutta, jotka ylönkatsovat Jumalan sanan.

Te olette nyt usein kuulleet, mitä Jumalan sana on, mitä se mukanaan tuopi ja minkälaisia oppilaita sillä on. Siitä ei tässä puhuta mitään, vaan ilmoitetaan se rangaistus ja surkeus, joka juutalaisten osaksi oli tuleva, koska he eivät etsikkonsa aikaa tunteneet. Tar kastakaamme mekin sitä, sillä se koskee meitäkin. Jos kerran se rangaistaan, jotka eivät tiedä itseään etsittävän, kuinka sitten niiden käyneekään, jotka evankeliumia ja Jumalan sanaa vainoovat, pilkkaavat ja häpäisevät? Herra sentään puhuu tässä ainoastaan niistä, jotka sitä eivät tunne.

Kaksi tapaa on saarnata Jumalan sanan ylönkatsojia vastaan. Ensinnäkin uhkaamalla, kuten Kristus Matt. 11: 21 ja seur. sellaisia peljättää: **Voi sinuas Korazin, voi sinuas**

**Betsaida! jos senkaltaiset väkevät työt olisit tehnyt Tyyrossa ja Siidonissa, kuin tässä tehdyt ovat, niin he olisit aikaa säkissä ja tuhkassa tehneet parannuksen. Jonka tähden sanon minä teille: Tyyrolle ja Siidonille pitää oleman huokiamman tuomiopäivänä kuin teille. Ja sinä Kapernaum (siinä kaupungissa oli Kristus enimmäkseen ihmeensä tehnyt), joka olet korotettu taivaaseen asti, sinä pitää hamaan helvettiin sysättämän, sillä jos Sodomassa olisit senkaltaiset väkevät työt tehdyt kuin sinussa, niin he vielä tänäpäinä seisoisit. Jonkatähden sanon minä teille: Sodoman maalle pitää huokiamman oleman tuomiopäivänä kuin sinulle.** Nämä ovat uhkaussanoja, joilla hän peljättää heitä, etteivät niin tuuleen paiskaisi Jumalan heille lähettämää sanaa.

Toisen tavan osoittaa Herra siinä, että itkee ja surkuttelee noita kurjia sokeita ihmisiä. Hän ei nuhtelee ja uhkaa heidän paatumustaan ja sokeuttaan, vaan sulaa kyyneliehin rakkautesta ja armahtaa vihollisiaan, sekä osoittaa suuren, sydämellisen säälinsä kautta ja vali-

tuksillansa, mikä heidän kohtalonsa on oleva, tahtoo mielellänsä sen heidän päältänsä kääntää pois, mutta kaikki on turhaan.

Kun ensiksikin Herra lähestyi kaupunkia, kulkivat he hänen edellään ja takanaan laulaen suurella ilolla noita sanoja: **Hosianna Daavidin Pojalle! Hajoitit vaatteensa tielle, karseit oksia puista ja hajoitit tielle**, niin että kaikki oli vallan juhlallista. Keskellä riemua ratkeaa Herra itkemään; koko maailman iloitessa vuotavat hänen silmänsä kyyneleitä, kun hän kaupunkia katselee ja sanoo:

**Jos sinäkin tietäisit, niin sinä ajattelisit tosin tällä sinun ajallas, mitä sinun rauhaas sopis; mutta nyt ne ovat kätkeytyt sinun silmäis edestä.** Aivan kuin Herra olisi sanonut: Oi jospa tietäisit, mikä sinun rauhaasi sopii, ettet tulisi häviteteksi vaan jäisit eheäksi, niin varmaan vielä tänäänkin malttaisit mielesi. Vielä olisi sinulla aika katsoa omaa parastasi, mutta sinä olet sokea ja kulutat turhaan aikasi, niin ettei sinulla enään mitään apua eikä neuvoa ole. Tuossa näen sinut komeasti rakennettuna ja voimallisen kansan asumana; mutta se kansa on suruton ja kevytmielinen eikä luule mitään hätää olevan, vaikka kuitenkin neljäkymmenen vuoden perästä on loppusi tullut. Tämän lausuu Herra vielä selvemmin näillä sanoilla: **Ne päivät pitää tuleman sinun ylitse, että sinun vihollises skantsaavat sinun ja ympäri piirittävät sinun, ja ahdistavat sinun joka kulmalta, ja maahan tasoittavat sinun ja sinun lapses, jotka sinussa ovat, ja ei jätä sinussa kiveä kiven päälle, ettes sinun etsikkos aika tuntenut.**

Mutta juutalaiset pysyivät jäykkinä, luottivat Jumalan lupaukseen eivätkä voineet muuta ajatella, kuin että saisivat ijankaikkisesti pysyä. Suruttomuudessaan he arvelivat: Ei Jumala sitä tee; onhan meillä temppeleitä, täällä asuu itse Jumala, ja onhan kansamme

voimakas, rahaa ja tavaraa on kyllä, kuka meille mitään voi? Roomalaisetkin ja keisari olivat nimittäin tunnustaneet kaupungin valloitetuana, että se oli niin hyvästi rakennettu ja lujasti linnoitettu, että mahdoton olisi ollut sitä voittaa ilman erityistä Jumalan tahtoa. Sen vuoksi he kerskaton luottivatkin itseensä ja olivat huolettomia väärässä luulossaan, joka heidät kuitenkin petti.

Mutta Herra näki syvemmälle sanoessaan: Oi Jerusalem, jos tietäisit mitä minä tiedän, niin varmaankin rauhastasi huolen pitäisit. (Rauhaksi sanotaan nimittäin Raamatussa menestystä yleensä). Sinä luulet saavasi hyviä päiviä; mutta jos tietäisit, kuinka vihollisesti sinua piirittävät, ahdistavat ja hätyyttävät joka puolelta, maahan tasoittavat sinun, repivät kaikki huoneet hajalle jättämättä kiveä kiven päälle, niin sinä ottaisit vastaan sen sanan, joka sinulle toisi oikean rauhan ja kaiken hyvän. Kertomuksen Jerusalemin hävityksestä voit muualta lukea, ja silloin olet tämän evankeliumin oikein ymmärtävä.

Jumala salli niin, että kaupunki piiritetiin juuri Pääsiäisen aikaan, jolloin juutalaisilla kaikista maakunnista kokoontui Jerusalemiin, niin että heitä siellä, kuten Josefus kirjoittaa, oli koolla kolmekymmentä kertaa satatuhatta miestä. Tuo on hirmuisen suuri väkijoukko, sillä satatuhattakin olisi jo kovin paljon ollut, mutta Jumala tahtoi heidät kaikki yhteen leipoa, survoa ja sotkea yhteen läjään. Apostolit ja kristityt taas olivat kaikki lähteneet pois Heroodeksen maalle Samariaan ja Galileaan, ja hajautuneet pakanain sekaan. Näin perkasi Jumala jyvät pois akanoista, jotka sitten keräsi yhteen kasaan. Näin tuli heitä niin suuri joukko, että olisivat kuningaskunnankin tyhjäksi syöneet, saaticka sitten yhden kaupungin. Heidän kesken syntyikin sellainen nälänhätä, että kun kaikki jo oli syöty eikä heillä enään mitään ollut, heidän täytyi syödä jänteet jout-

sistaan ja nauhat ja nahanpalaset jalkineistaan. Täytyipä erään vaimon kauheassa nälän-tuskassa teurastaa oma lapsensa, jonka kuitenkin sotamiehet häneltä ryöstivät haistettuaan kaukaa lihan hajun. Kyyhkysen lantaa pidettiin kalliina ruokana, joka maksoi paljon rahaa. Lyhyesti sanoen oli siellä sellainen kurjuus ja verenvuodatus, että se olisi kiveäkin liikuttanut. Ei kukaan olisi sitä nähdes-sään luullut Jumalan voivan niin hirmuisesti vihastua ja niin surkeasti hukuttavan mitään kansaa. Huoneet ja kadut olivat täynnä nälkään kuolleitten ruumiita, mutta siitä huolimatta juutalaiset mielettömässä uhkamielisyysdessään luottivat Jumalaan eivätkä tahtoneet antautua, ennen kuin keisari väkiryntäköllä kaupungin valloitti, jota he eivät enään voineet puollustaa.

Kun sitten muutamat juutalaisista olivat niin kekselijäitä, että nielivät rahaa piilottaakseen sitä roomalaisilta, luulivat roomalaiset heidän kaikkein rahaa nieleksineen; sen vuoksi he varmaankin tuhannelta leikkasivat vatsan auki ja etsivät sieltä rahaa. Siitä syntyi sellainen teurastus ja murhaaminen, että se pakanoissakin sääliä herätti ja keisarin täytyi kieltää surmaamisen ja käski sen sijaan vangitsemaan ja myymään heitä. Silloin olivat juutalaiset niin halpahintaisia, että kolmekymmentä heistä ostettiin yhdellä penningillä; silloin he myöskin hajaantuivat kaikkeen maailmaan ja joutuivat ylönkatsotuimmaksi kansaksi, niin että vielä tänäänkin ovat halvetsituinta kansaa maan päällä. Kaikkialle hajaantuneina ei heillä ole mitään omaa kaupunkia eikä maata, johon voisivat pakoon tulla, joten siis he eivät enään koskaan voi pappettaan ja kuningaskuntaansa jälleen pystyttää, vaikka kyllä niin luulevat. Näin on Jumala kostanut Kristuksen ja kaikkein profeetain kuoleman, ja näin on hän rangaissut heitä, koska eivät etsikkonsa aikaa tunteneet.

Oppikaamme nyt tästä, sillä se koskee meitäkin, eikä ainoastaan meitä vaan koko Saksan maata. Ei ole tässä leikistä puhe, emmekä me saa luullakkaan itsellemme toisin käyvän. Eivät juutalaisetkaan tahtoneet uskoa, ennen kuin sen saivat kokea. Meitäkin etsiskelee nyt jumala samalla tavalla; hän on meille avannut tavaransa, pyhän evankeliuminsa, josta saamme tietää hänen tahtonsa ja näemme, kuinka olemme olleet perkeleen vallan alla. Mutta sitä ei tahdo kukaan ottaa vastaan, vieläpä sen ylönkatsommeekin ja pilkkana pidämme; ei yksikään kaupunki eikä ruhtinas siitä Jumalata kiitä, ja mikä vielä pahempi, suurin osa sitä vainoo ja pilkkaa. Jumala on pitkämielinen ja kärsii meitä vähän aikaa, mutta jos kerran siihen joudumme, että hän ottaa sanansa meiltä jälleen pois, on sama viha meitä kohtaava kuin juutalaisiakin. Onhan meillä sivan sama sana, sama Jumala, sama Kristus kuin juutalaisillakin, ja sen vuoksi tulee rangaistuskin totisesti samaksi ruumiin ja sielun puolesta; pelkäänpä vielä koko Saksan maankin joutuvan perikatoon. Meidän tähänastiset vaivamme ovat ainoastaan enteitä ja uhkauksia, joilla hän tahtoo meitä peljättää ja varoittaa. Ainoastaan ketunhännällä hän tähän asti on meitä sivellyt, mutta jos hän myöhemmin tulee piiska kädessä, niin suomii hän perinpohjaisesti.

Mutta me teemme aivan kuin juutalaiset, emme välitä tuosta mitään, kunnes meillä ei enään ole mitään neuvoa eikä apua. Nyt vielä voisimme rangaistuksen välttää, nyt olisi aika valvoa parastamme ja ottaa evankeliumi rauhassa vastaan, kun meille armoa ojennetaan ja rauhaa tarjotaan. Mutta me annamme päivän mennä toisen tulla, vuoden vierähtää toisensa jälkeen, ja tulemme tulemistamme aina entistä haluttomammiksi. Emme paina sanaa sydämeemme, luulemme hyvässäkin turvassa olevamme emmekä näe sitä suurta kurjuutta, joka

jo on syntynyt, kun Jumala rankaisee kiittämätöntä maailmaa väärillä opeilla ja lahkokunnilla.

Tämä on sentään vasta alku, vaikkakin kauhea ja hirvittävä, sillä ei ole mitään suurempaa sydämenkipua eikä surkeutta, kuin jos Jumala lähettää meille lahkokuntia ja vääriä henkiä. Toisaalta taas on Jumalan sana niin suuri tavara, ettei sitä kukaan voi kyllin kalliiksi arvata, Jumala pitää tavaransa varsin suuressa arvossa, ja kun hän meitä armollansa etsii, näkisi hän mielellään, että me sen omasta ehdostamme ja rakkaudella vastaan ottaisimme. Hän ei tahdo meitä siihen pakottaa, vaikka hän senkin voisi tehdä, vaan tahtoo, että me halulla ja rakkaudella mielellämme sen puoleen taivumme. Ei hän kuitenkaan odota, kunnes me tulemme, vaan ennättää ennen meitä, tulee ihmiseksi maailmaan, palvelee meitä, kuolee meidän tähtemme, nousee jälleen ylös, lähettää meille Pyhän Hengen, antaa meille taas sanansa, avaa taivaan niin avaraksi, että kaikki on saatavissa, lisäksi vielä antaa sen runsaan lupauksen, että hän tahtoo meistä ajallisesti ja ijankaikkisesti huolen pitää, täällä ja siellä, ja aivan ylenmäärin syyttää päällemme armoansa. Kyllä on siis nyt armosta rikas aika, mutta me sen ylönkatsomme ja annamme tuulen tuoda veden viedä; sitä ei hän tahdo eikä voi jättää rankaisematta.

Jos muuten rikomme häntä vastaan ja syntiä teemme, niin voi hän vielä meitä säästää, ja sellaiselle silmänsä ummistaa, mutta jos me hänen sanansa ylönkatsomme, siitä pitää rangaistuksen meitä totisesti kerran kohtaaman. Mitä puhtaampi sana on, sitä suuremaksi on rangaistus tuleva. Minä pelkään, että se maksaa koko Saksan maan, mutta suokoon Jumala, että olisin väärä profeeta tässä asiassa; mutta toden totta on se tapahtuva. Jumala ei voi olla hänen sanansa häpeämätöntä ylenkatsetta kostamatta eikä luultavasti kau-

van viivytteläkään, sillä evankeliumia on niin runsaasti saarnattu, eikä se ole sitten apostolien ajan ollut niin puhdasta kuin nyt, Jumalan kiitos.

Meidän, jotka niin kauvan olemme evankeliumia kuulleet, tulisi sydämeistä tukoilla Jumalaa rauhaa pitkittämään. Ruhtinaat tahtovat ainoastaan miekalla sitä toimeen saada ja tarttuvat näin julkeasti Jumalaa partaan, mutta kyllä hän myös on lyövä heitä vasten suuta. Sen vuoksi olisi jo aika rukoilla hartaasti Jumalata, että hän edelleen levittäisi Saksassa evankeliumia niille, jotka eivät ole sitä kuulleet. Jos nimittäin rangaistus äkkiä meidät ylättää, silloin on jo myöhäistä ja monta sielua hukkuu pääsemättä hänen sanastaan osalliseksi. Minusta nähden ei siis pitäisi evankeliumia, tuota kallista tavaraa, niin hirmuisesti ylönkatsottaman, ei ainoastaan meidän tähtemme vaan niidenkin vuoksi, joitten vielä pitäisi saada sitä kuulla.

Mutta me teemme aivan kuin juutalaiset, jotka pitivät enemmän huolta vatsastansa kuin Jumalasta, ahkerointsivat enemmän, kuinka vatsansa täyttäisivät, kuin miten autuaiksi tulisivat. Sen vuoksi kadottivat he molemmat, ja siinä tapahtui heille oikeen. Koska he eivät tahtoneet ottaa vastaan ijankaikkista elämää, on Jumala heiltä vatsankin vienyt, niin että he nyt ovat kadottanut sekä ruumiin että sielun. Heillä oli myöskin aivan samanlaisia tekosyitä kuin meillä nykyään: Me kyllä halusta rupeaisimme evankeliumin puolelle, ellei siitä seuraisi vaaraa ruumiille ja tavaralle, vaimolle ja lapsille, kuten juutalaisetkin sanoivat, jos me uskomme häneen, niin **roomalaiset tulevat ja ottavat pois sekä meidän maamme että kansamme** (Joh. 11: 48). Mutta näinpä sitten yhtäkaikki kävi, sillä **mitä jumalaton pelkää, se hänelle tapahtuu**, sanoo Salomo Sananl. 10: 24.

Tämä oli juutalaisilla esteenä, miksi he eivät tahtoneet Jumalaan uskoa eivätkä välittäneet Jumalan heille antamista suurista runsaista lupauksista. Samoin mekin menemme menoamme emmekä vähääkään huoli Kristuksen suurista, lohdullisista lupauksista, joita hän Matt. 19: 29 mukaan lausuu: Minä tahdon satakertaisesti sinulle jälleen antaa, ja sinun pitää ijankaikkisen elämän perimän; anna vaimo ja lapset alttiiksi, minä tahdon heistä huolen pitää, tahdon sinun siitä palkita, luota vaan lujasti minuun. Jos sinulta tavarasi vietään, no hyvä, taivas ja maa on minun, minä tahdon runsaasti korvata sen sinulle.

Tämän ja saman kaltaisten lauseitten ohitse me kuljemme, katsomme ne vielä ylönkin, pidämme ainoastaan silmällä, mitä meillä arkussa on ja kuinka taskumme täytyisivät; me emme huomaa, että senkin, mitä meillä on, on Jumala meille antanut ja vielä enemmänkin antaa, emmekä liioin älyä, että Jumalan kadotettuumme vatsankin täytyy kukkua. Oikein meille siis tapahtuu, kun kadotamme sekä Jumalan että hänen antimensa.

Ketkä taas Jumalaan uskovat, ne uskaltaavat Jumalaan ja jättävät kaikki Jumalan huomaan, että hän saisi menetellä mielensä mukaan. He ajattelevat: Onhan Jumala antanut sinulle kodon, kartanon, vaimon ja lapset, et niitä itse ole hankkinut. Koska siis kaikki on Jumalan antamaa, niin tahdon kaikki jättää hänen huomaansa; kyllä hän siitä murheen pitää, antaa hän kyllä minulle jotain muuta, sillä hän on luvannut kyllin antaa täällä ja ijankaikkisesti siellä. Ellei hän näe hyväksi että elän, olen hänelle velvollinen kuolemaan, jos hän vaatii, sillä hän vie minun ijankaikkiseen elämään. Niin, hänen sanaansa minä uskallan.

Ken näin ei tee, hän kieltää Jumalan ja hänen täytyy kuitenkin kadottaa sekä ajallinen että ijankaikkinen elämä. Tuo haiseva vatsa, joka on meidän jumalamme, saa ai-

kaan, ettemme pysy Jumalan sanassa. Evanke-liumi sanoo, turvaa Jumalaan, niin tahdon totisesti pitää murheen vatsasi tarpeista runsaassa määrässä. Vaikka minulla olisi ainoastaan kymmenen markkaa, niin tekevät ne kumminkin minun niin rohkeaksi, että ajattelen itselläni olevan kymmeneksi päiväksi syömistä; näin luotan minä tuollaiseen tavaraan enkä Jumalaan, joka minua tähän asti on ravinnut, että huomennakin tahtoisin minusta murheen pitää.

Hyi sinua häpeällinen vatsa! Pitääkö yhden pennin olla minulle arvokkaampi ja minussa suurempaa rohkeutta herättää kuin itse Jumala, jonka alamainen taivas ja maa on, joka meille antaa ilman ja veden, viljan ja kaikki tyyni. Miksi et ajattele: Se Jumala, joka on minun luonut, on minun kyllä ruokkiva, jos hän minua hengissä tahtoo pitää; ellei hän tahdo, no, sitten saan paljoo parempaa.

Niin, sanoo vatsa, minä en näe mitään Jumalata arkussani. Sinä tyhmä aasi, kuka takaa, että huomenna enään elätkään? Ethän ole varma, onko sinulla vatsaakaan huomenna, ja tahdot tietää, mistä elatuksen ja ruoan saisit. Voi, kuinka vähän sinä tiedät! Jos tuo nyt painuisi sydämeemme, niin me näkisimme, minkälaista helvetin menoa maailmalla on, kuinka perkele siinä ihmismielet riivaa. Eikö se ole hirmuista, etten siihen Jumalaan, joka niin monta suuta ruokkii, edes sen vertaa luota, että hän on minunkin ravitsemisestani huolta pitävä. Markkako sitten olisi suuremman arvoisen kuin Jumala, joka niin runsaasti jakelee hyvyyttänsä? Onhan maailma täynnä Jumalata ja Jumalan töitä, hän on kaikkialla hyvyksi- neen, emmekä sittenkään tahdo häneen luottaa ja hänen etsikkoansa vastaanottaa. Voi sinua kirottu maailma, minkälainen lapsi sinä olet, kun et voi päiväksikään Jumalaan luottaa, vaikka sentään luotat yhteen markkaan.

Nyt luullakseni näemme, mikä maailma on, kuinka se Jumalan ylönkatsoo vatsansa tähden, ja kuitenkin täytyy vatsan hukkaan joutua ruumiin ja sielun kanssa. Oi kuinka onnetonta joukkoa me olemme, vaikka meidän tulisi sylkäistä maailmaa vasten silmiä. Jos joku huomaisi itsensä niin onnettomaksi kekkulaksi, ettei hän sillä tavalla voi Jumalaankaan luottaa, hänen ei pitäisi toivoa elävänsä. Pois päiviltä vaan, sillä me olemme liian syvälle vanhaan aatamiin vajonneet. Maailma on helvetin esikartano, oikeinpa perkeleen valtakunta, helvetin eteinen. Ruumis tosin siinä vielä elostaa, mutta erotusta ei ole helvetin välillä.

Sen vuoksi Kristus kyöneleet silmissä varoittaa meitä pitämään huolta autuudestamme ja vastaan ottamaan hänen etsimistänsä, ettei seuraisi se vaiva, joka varmaan on niitä kohtaava, jotka eivät sitä vastaan ota, vaan pysyvät suruttomuudessaan, kunnes perikato äkkiarvaamatta heidät yllättää. Suokoon Jumala armonsa, että tuntisimme itsemme. – Edelleen seuraa nyt evankeliumissamme:

**Ja hän meni sisälle templiin, rupeis ajamaan siitä ulos ostajia ja myyjiä, sanoen heille: Kirjoitettu on: minun huoneeni on rukoushuone, mutta te olette sen tehneet ryöväriten luolaksi.** Tässä on evankeliumin toinen kohta, jossa Herra ankaruudella ja nyrkillänsä asiaan kiinni käy, kun menee temppeliin ja ajaa sieltä ulos ostajat ja myyjät. Ensimmäinen osa on ainoastaan varoitusta ja kehoitusta uskoon. Nyt osoittaa Herra meille, mitä Jumalan temppeli on, ja käyttää tässä Raamatun lauseita ja varsinkin Jesaian ennustus-raamatusta (56: 7), jossa Jumala sanoo: **Minun huoneeni pitää kutsuttaman kaikkein kansain rukoushuoneeksi,** mutta te olette sen tehneet kauppahuoneeksi. Tuossa on merkittävät sanat, kun profeeta lausuu: **Kaikkein kansain,** vastoin juutalaisia, jotka

luottivat Jumalan temppelin pyhyteen Jerusalemissa ja luulivat tuon aineellisen rakennuksen ijäti pysyvän pystyssä sekä olevan mahdotonta, että Jumala hajoittaisi temppelin tai hävittäisi kaupungin, sillä eihän Jumalan sana valehtele. Stefaanuksenkin tappoivat sellaisena herjaajana, joka puhui tätä pyhää sijaa vastaan sanoen **Jeesuksen hävittävän tämän sijan ja muuttavan säädyt, jotka Mooses heille antoi,** Ap. Tek. 6: 14 ja seur. Silloin he sanoivat: Kuitenkin ovat profeetat tätä huonetta kiittäneet ja Kristus itse on tässä sanonut sitä rukoushuoneeksi, ja te apostolit sanotte hänen sen hävittävän.

Mutta tämä lause pitää ymmärtää siten, että Jerusalemin kaupunki, temppeli ja kansa oli pysyvä voimassa Kristuksen aikaan asti. Sitä kaikki profeetat tarkoittivat, sillä he jättivät sen kaiken Kristuksen käsiin. Mitenkä hän sitten teki, niin oli oleva ja niin pysyvä. Jesaiaan lause ei siis ulotu pitemmälle kuin Kristukseen; ja kaikkikin profeetat sanovat, että sitten piti tuleman niin laaja valtakunta, kuin koko maailma, kuten Malak. 1: 10, 11 kirjoitetaan: **Kuka on, joka sulkee oven ilman palkatta? Hamasta auringon koitosta niin laskemiseen asti, pitää minun nimeni suureksi tuleman pakanain seassa.** Tässä puhuu profeeta Kristuksen hengellisestä valtakunnasta, joka oli rakentava hänelle niin avaran rukoushuoneen kuin koko maailma.

Tosin oli Jumala itse vahvistanut Jerusalemin temppelin pyhyden, mutta ei sen vuoksi, että se oli tehty kauniista kivistä ja kalleista rakennus-aineista tai että piispat olivat sen vihkineet, niinkuin nyt narrimaisesti hullutellaan. Vaan Jumala oli sen sanallaan vihkinyt ja pyhittänyt sanoen: Tämä huone on minun huoneeni; sillä hänen sanaansa siellä saarnattiin. Missä vaan Jumalan sanaa saarnataan, siinä on hänen oikea huoneensa ja siinä asuu totisesti Jumala armoinsensa. Missä hänen

evankeliuminsa on, siinä on rukoushuone, siinä tulee ja voidaan rukoilla ja Jumala tahtoo sen kuullakin, kuten Joh. 16: 23, 24 Kristus sanoo: **Mitä ikänä te anotte Isältä minun nimeeni, niin hän antaa teille; ette ole mitään minun nimeeni tähän asti anoneet; rukoilkaat, niin te saatte.** Missä taasen sanaa ei ole, siinä ei mitään muuta ole kuin perkele.

Että me juutalaisia matkien olemme niin paljon kirkkoja rakennelleet, se kyllä kävisi päinsä, jos olisimme tätä tehneet sitä varten, että niissä Jumalan sanaa saarnattaisiin. Missä nimittäin Jumalan sanaa viljellään, siinä on Jumala läsnä, katsoo alas taivaasta ja antaa armonsa vuotaa. Sen vuoksi sanoo hän tässä juutalaisille: Minä en salli, että te teette minun huoneestani ryövärien luolan; sillä siellä oli vaihettajia, jotka myivät lampaita ja härkiä, joita vieraat ostivat uhriksi ja jumalanpalvelukseksi. Miksi sitten hän sanoo sitä ryövärien luolaksi? Kylläpä tosiaankin antaa häpeällisen nimen. Mutta näin hän tekee sen vuoksi, etteivät he enään pitäneet temppeliä Jumalan huoneena vaan markkinapaikkana; se on: papit eivät enään välittäneet, kuinka siellä Jumalan sanaa saarnattiin, vaikka kyllä lauloivat hoilottivat ja lukivat Moosesta ja profeetoja. Jumala ei kuitenkaan semmoisesta virsien vetelemisestä huoli, se on lasten tehtävää.

He tekivät aivan samoin kuin meidän messupappimme ja munkkimme, jotka myöskin ovat tehneet kirkkoista ja luostareista ryövärien luolia, saarnanneet myrkyä ja yksinomaan sen vuoksi messuja pitäneet, että heille rahaa ja lahjoja annettaisiin vatsan täytteeksi. Näin ovat he niistä kauppahuoneita tehneet, joissa ilvettäin pitävät ja sieluja turmelevat ja murhaavat, niin että niitä hyvästi sanottakoon ryövärien luoliksi. Kauppahuoneen nimi pitäisi piirrettämän kaikkein kirk-

koin otsikkoihin, joissa ei evankeliumia saarnata, sillä siellä he pilkkaavat Jumalata, murhaavat sieluja, sieltä karkoittavat oikean sanan ja valmistelevat pelkkää murhaa, sillä sen, joka heidän sanaansa kuulee, täytyy kuolla. Oisentään, kuinka häpeällisesti meitä on petetty! Mutta nyt tulee meidän kiittää Jumalata, että tämä sana jälleen tuo meille elämän, karkoittaa murhaajat ja opettaa meitä oikein rukoilemaan, sillä vilpitön sydän ei saa rukoilla suulla vaan sydämellä.

Tässä on meillä toinen kappale evankeliumiamme, kun Kristus ajaa ulos myyjät, se on: vatsanpalvelijat, ja tekee tilaa sanalleen. Hyvä olisi, jos luostarikin näin puhdistettaisiin ja niistä tehtäisiin kouluja tai saarnaluostareita, jollei, niin ovat ja pysyvät ne ryövärien luolina. Jos kerran Kristus oman huoneensa sanoo ryövärien luolaksi, kuinka paljon onkaan syytä sanoa meidän temppelejä, joita Jumala ei ole vihkinyt, surman pesiksi?

Minä olen usein kehoittanut teitä rukoilemaan Jumalata, että hän poistaisi meistä vihansa ja torjuisi perkeleen, joka nyt maailmaa vallitsee. Olettehan kyllä kuulleet sitä suurta surkeutta, kuinka monta kapinoitsijaa on surmansa saanut, ja on peljättävä heidän kaikkein joutuneen kadotukseen, sillä Jumala vaatii kuuliaisuutta ja on Matt. 26: 52 itse langettanut tämän tuomion: **Kaikki jotka miekkaan rupeevat, ne miekkaan hukkuvat.** Perkele on maailman villinnyt. Kuka tietää, koska hän meidät valtaansa saapi? Rukoilkaamme sen vuoksi Jumalata, että hänen valtakuntansa lähestyisi, kristityt lisääntyisivät ja että hän lähettäisi viisaita, ymmärtäväisiä saarnaajia, joita kansa ottaisi vastaan ja kuulisi. Ken Jumalan lahjan tuntee, hän rukoilkoon toisten edestä, jotka eivät vielä ole sanaa kuulleet. Aika on jo täpäällä.

No, kun nyt sitten se surkeus alkaa ja valtaan pääsee, että vatsan ja pienen ajallisen

hyödyn ja edun tähden yksimielisesti ylönkatsotaan se päivä, jona Jumala meitä sanallansa ja armollansa etsii, niin täytyyhän perin perältäkin tulla lopullisen rangaistuksen ja vihan, joka puhdasta tehden syöksee maan ja kansan auttamattomaan perikatoon, niin että sekä ajallinen että ijankaikkinen hukka perii. Mitäpä muuta hänen pitäisi meille tehdä, kun olemme näin surkeasti kiittämättömiä niin suuresta rakkaudesta ja hyvänteosta, jota hän armollisella etsimisellään meille osoittaa? Kuinka hänen pitäisi tai hän voisi meitä auttaa, jotka häpeemättä ja uhitellen viskaamme pois avun ja lakkaamatta haluamme ja tavoittelemme vihaa ja turmiota? Jos kerran ne eivät pääse rangaistuksesta, jotka lain rikkovat ja tekevät syntiä kymmeniä käskyjä vastaan, paljoa vähemmin voimme rangaistuksen välttää me, jotka hänen armonsa evankeliumia pilkkaamme ja ylönkatsomme. Eihän laki läheskään niin paljon hyvää mukanaan tuo kuin evankeliumi.

Ellemme tahdo käyttää hyväksemme sitä iloista päivää, jonka hän meille armoksi ja auttuudeksi antaa, niin kyllä hän voi sen sijaan antaa meidän nähdä ja kokea kaiken surkeuden ja onnettomuuden synkkää ja murheellista yötä. Koska emme tahdo kuulla tätä suloista sanaa ja rauhan saarnaa, niin saamme sen sijaan kuulla perkeleen murhakiljunnan joka taholta kaikuvan korviimme. Nyt on aika, että meidän pitäisi tuntea tuo päivä ja käyttää hyvin tuo runsas kultainen vuosi, jona runsas sato meitä odottaa ja näemme hänen etsivän meitä. Jos tämän päästämme käsistämme, niin älkäämme toivoko ja odottako mitään parempaa päivää tai rauhaa, sillä se Herra, joka nyt on rauhan Herra, ei silloin enään ole sitä.

Jos taasen Kristus on poissa, emme myöskään mitenkään enään saata aikaan tulla, sillä jos tämä rakas vieras karkoitetaan eikä tahdota enään häneen kristityitensä kärsiä, on

myöskin hallitus, rauha ja kaikki tyyni kukistuva. Koska, näet, hänkin tahtoo syödä ja hallita ja kyllin antaa, tahtoo hän myöskin tulla tunnetuksi sellaiseksi Herraksi, että kiitämme häntä ja sallimme myös tämän vieraan ja hänen kristittynsä syödä kanssamme sekä kanssamme verorahan hänen puolestaan. Ellemme näin tee, täytyy meidän antaa se jollekin toiselle, joka meitä siitä niin kiittää ja palkitsee sen, ettemme rauhassa saa omistaa edes leivänpalasta tai rahan penniä. Mutta tätä maailmaa ei voi uskoa, kuten juutalaisetkaan eivät tahtoneet sitä uskoa, kunnes saivat sen kokea ja silmillänsä nähdä, jota eivät olleet uskooneet. Onhan, näet, Jumala päättänyt, että Kristus on oleva Herra ja Kuningas maan päällä, jonka jalkain alle hän on kaikki pannut. Ken tahtoo rauhaa ja muuta hyvää nauttia, hänen täytyy olla hänelle alamainen ja kuuliainen, tai muutoin hänen **pitää niinkuin savisen astian mureneman**, Ps. 2: 9.

Evankeliumimme toinen osa.

**Ja hän meni sisälle templiin, rupeis ajamaan siitä ulos ostajia ja myyjiä, sanoen heille: Kirjoitettu on: minun huoneeni on rukoushuone, mutta te olette sen tehneet ryövärillen luolaksi.** Hän osoittaa tässä, mitä hänen mielessään liikkui ja mikä kipeimmin hänen sydäntään huolestutti ja oli syynä hänen kyyneliinsä. Kyllä onkin vallan merkillinen tapaus, että hän, joka juuri oli säälien ja surkutellen itkenyt, niin pian muuttuu ja niin suureen vihaan syttyy. Sillä tuossa rakkaassa Herrassa hehkuu suuri hartaus ja kiivaus, hän rientää temppeleihin kuin tuuliaispää ja jalossa, palavassa hengessä kiivastuneena hän tempelin Herrana ryhtyy käsin kiinni ja näkee sen surkeuden ja turmion pääsyyn, josta oli puhunut ja jonka tähden itkenyt: nimittäin, kuinka tuossa hengellisessä hallituksessa, jonka piti olla Jumalan oma ja kutsuttiin hänen tempe-



liksensä, oli kaikki vääristelty ja turmeltu, kuinka juuri ne, joiden piti olla päämiehiä ja opettajia, häpeällisen ahneutensa ja oman kunniansa tähden olivat kokonaan laiminlyöneet ja hävittäneet Jumalan sanan ja oikean jumalanpalveluksen. Herra ikäänkuin tahtoo tämän kautta sanoa: niinpä niin, siitpä juuri onnettomuus tuleekin ja siitpä juuri tämä kansa perinpohjaisen lopun saakin.

Sen vuoksi niin suurta laupeutta ja sääliväisyyttä kuin hän osoittaakin tuota onnetonta kansanjoukkoa kohtaan, jota niin surkeasti perikatoon vieteltiin, niin suurta vihaa osoittaa hän niitä kohtaan, jotka ovat syynä tuollaiseen turmioon. Muutoin ei hän ole monasti ryhtynyt sillä tavoin käsin kiinni ja niin suurella tuimuudella, kuten tässä tekee, niin että tällaista käytöstä oikein ihmetellä täytyy tuossa jalossa ja hyväsydämisessä miehessä, joka oli pelkkää rakkautta täynnä. Mutta siihen on syynä suuri mahtava kiivastuminen ja hengen palavuus, sillä hän näkee nyt kaiken surkeuden ja sydämenkivun mätähaavan, nimittäin että oikea jumalanpalvelus noin turmeltiin ja Jumalan nimi häväistiin pelkässä ulkokultaisuudessa.

Sillä temppelein ja koko papiston ainoaksi tarkoitukseksi oli säädetty, että Jumalan sanaa piti teroitettaman, hänen armoansa ja laupeutensa ylistettämän j. n. e., sitä todistettaman ulkonaisella uhripalveluksella ja häntä siitä kiitettämän. He sitä vastoin eivät opettaneet Jumalaa kiittämään ja ylistämään, vaan tekivät uskonnosta vielä munkkimaisen teko-opinkin, että tuollaisella uhrilla muka ansaittiin Jumalan armo, ja jos vaan paljon uhrasivat, oli Jumala antava siitä palkaksi taivaan ja kaikkea maallista hyvää. He perustivat siis kaiken, mitä heidän olisi tullut odottaa Jumalalta sulasta hyvydestä ja armosta, omiin tekoihinsa ja ansioihinsa, jolloin perkele johdatti heidät vielä siihenkin, että ahneudessaan

asettivat temppeleihin vaihettajain pöytiä ja penkkejä, joilla tehtiin kauppaa kyyhkysillä ja kaikenlaisilla uhriksi käytettävillä eläimillä. Täten saivat kaukaisista maista ja kaupungeista tulleet ostaa mielin määrin uhritarpeita, ja ellei heillä ollut rahaa, saattoivat he vaihtamalla tai lainaamalla sitä hankkia, että vaan uhri olisi tullut suureksi ja kalliiksi.

Tämä se oikein on väärentää ja hävittää jumalanpalveluksen nimellä oikea jumalanpalvelus, tehdä Jumalan armo ja hyvyys meidän ansioksemme ja hänen lahjansa meidän töiksemme, joita muka hänen pitäisi meiltä ottaman vastaan ja kiittämän meitä niistä. Näin pitäisi hänen ruveta meidän epäjumalaksemme, jonka täytyisi tehdä niinkuin meitä miellyttää, vihastua taikka nauraa, kuinka kulloinkin tahdomme, ja päällisen päätteeksi tyydyttää tämmöisellä epäjumalan palveluksella heidän häpeällistä ahneuttaan ja sallia heidän häpeemättömästi pitää julkisia markkinoita.

Aivan samoin ovat paavilaiskätyrimmekin, messupapit ja munkit tehneet, jotka eivät muuta mitään ole opettaneet kuin luottamaan omiin töihimme, ja jotka ovat kirkkohallituksensa kaikki niin sovitelleet, että kaikkea tuollaista pitäisi heiltä ostettaman, ja ovat näin panneet toimeen jokapäiväiset markkinat koko maailmassa. Ei ole jätetty pois mitään, jonka ei täytyisi olla heidän ahneuttaan palvelemissa ja jota ei rahalla olisi saatavana, olipa se sitten Jumala, Kristus, sakramentti messussa, synninpäästö, anteeksiantamus, pannaanpano tai siitä päästäminen, sitten vielä heidän keksimänsä petkutukset, joita he jumalanpalvelukseksi väittävät, niinkuin munkkiveljeydet ja niiden muut ansiot, kuolleittenkin muuttaminen kaapuilla ja nauhoilla; lisäksi piispojen ja pappien haisevat voiteet, kaikenlaiset kuolleitten luut, joita he sanovat pyhiksi, anekirjat, avioseikat, munkkilapset j. n. e. Kaiken

tuon on täytynyt heille joka päivä rahaa tuoda ja hellittää.

Kaikkein etupäässä on tuo Rooman rovokuningas juudas-kukkaroineen vasta se oikea raha-ahmatti, joka Kristuksen ja kirkon nimessä kaiken maailman tavarat haltuunsa haalii. Hän on pidättänyt itselleen vallan kieltää kaikki mitä tahtoo, ja myöntää jälleen rahasto, antaa ja ottaa kuningaskuntia, milloin ja kuinka usein häntä haluttaa ja hän on verottanut kuninkaita ja herroja mielin määrin.

Näinhän paljoka häpeällisemmin ja julkeammin on Jumalan temppelistä tehty kaupahuone ja ryövärien luola, kuin muinoin Jerusalemissa, kuten anttikristuksen sopiinkin, jonka onkin ennustettu kiskovan kaikki maailman tavarat puoleensa. P. Pietarikin sanoo 2 Piet. 2: 3 sellaisesta joukosta: **Ahneudesta ajatelluilla sanoilla pitää heidän teitä kauppaaman.**

On siis Kristuksella syytä vihastua, kun tuollaiset ahmastelijat hänen temppelinsä häpäisevät, jotka eivät ainoastaan ylönkatso ja laiminlyö oikeata jumalanpalvelusta, vaan kaikki väärentävät ja jalkoihinsa tallaavat. Tehdäänhän näin temppelistä, jossa pitäisi opetettaman ihmisille Jumalan sanaa ja heitä taivaaseen opastettaman, todellinen ryövärien luola, jossa pelkkää turmelusta ja sielunmurhaa harjoitetaan, kun ollaan ääneti Jumalan sanasta, jonka kautta sielut autuaiksi tulevat, ja sen sijaan perkeleen valheita neuvotaan.

Siinä se on oikea pääsynti ja syy, jonka tähden heidän temppeleineen kaikkineen täytyy suistua perikatoon, sillä koska he hävittävät itse Jumalan valtakuntaa, ei hänkään tahdo enään heidän valtakuntaansa rakentaa. Sen vuoksi hän sanoo: Koska te ryhdytte rakentamaan minun valtakuntani sijaan perkeleen valtakuntaa, tahdon minäkin menetellä samoin teitä kohtaan ja hävittää, mitä teidän hyväksenne olen rakentanut. Sen hän onkin tänä

päivänä vähää ennen poismenoaan alkuun pannut, kun hän niin suurella vihalla temppelin puhdisti, ja piti sitten hänen jälkeensä roomalaisten hänen työtänsä loppuun saattaman, niin että samoin kuin hän oli heidät temppelistä ajanut pois, samoin piti roomalaisten karakoittaa heidät kaikkineen päivineen, ettei heillä enää pitänyt oleman jumalanpalvelusta, ei temppeliä, pappeutta, maata eikä kansaa.

Hän on myös nyt jo alkanut, Jumalan kiitos, hävittää meidän epäjumaliamme ja hulluusiämme sekä paavikunnan häpeällistä markkinakauppaa; hän on alkanut puhdistaa kirkkoansa evankeliumilla samoin etunäytökseksi, että huomattaisiin hänen tahtovan heistäkin loppua tehdä. Näemmehän silmillämme paavikunnan vaipumisistaan vaipuvan päivän päivältä yhä syvemmälle, ja paljoka hirmuisemmin on se maahan kukistettava ja ijanikkaiseen perikatoon vajotettava, kuin koskaan juutalaiset onkaan hävitetty ja hajoitettu, sillä kauhistuskin on paljoka häpeällisempi. Vasta sitten on hävitys oikein alkava, kun evankeliumi on vaiennut häpeämättömän, hirmuisen pilkan vuoksi, mutta viimeisenä päivänä on se vasta lopulliseksi ja ijanikkaiseksi tuleva.

Kun Saksalla nyt, Jumalan kiitos, on evankeliumi, pitäisi kaikin tavoin koetettaman estää jo valitettavasti liiankin ankarasti uhkaava vaara. Sillä ei meidän tule ajatellakaan, että se ylönkatse ja kiittämättömyys, joka meissä on yhtä suuren vallan saanut kuin juutalaisisakin, voisi jäädä rankaisematta. Vieläpä on jumalattomalla maailmallakin oleva syytä valittaa ja parkua: Ellei evankeliumi olisi tullut, ei meidän olisi näin käynyt. Samoinhan Jerusalemin juutalaisetkin syyttivät kaikista vaivoistaan apostolein saarnaaja ja itse omaa turmiotaan ennustelivat sanoen, että jos Kristus saisi pitkittää evankeliuminsa opetusta, piti roomalaisten tuleman ja riistämän heiltä maa

ja kansa. Niinpä sittemmin roomalaisetkin syyttivät häviöstään tätä uutta Jumalaa ja uutta oppia, aivan kuin nytkin sanotaan, ettei evankeliumin tulosta saakka ole ollut hyviä aikoja.

Mutta niinhän maailmalle pitää käymänkin, että se Jumalan sanaa ylönkatsoessaan ja pilkatessaan samalla myöskin niin paatuu ja pimenee, ettei se omasta turmiostaan syytä eikä soimaa mitään muuta kuin rakasta evankeliumia, jonka turvin kuitenkin Jumalan kiitos, säilyy, mitä vielä jälellä on, sillä ilman sitä olisi jo kauvan sitten ollut kaikki hukassa. Kuitenkin täytyy sen olla kaikkeen siihen syynä, mitä perkele ja hänen kätyrinsä toimittavat. Koska näin pitkitetään pilkkaa eikä tahdota tunnustaa omaa syytä ja evankeliumin tuomaa armoa ja hyvää tekoa, täytyy Juma-

lankin maksaa noille pilkkaajille sillä tavalla, että tulevat omiksi profeetoikseen ja saavat kahdenkertaisesta pahuudestaan kahdenkertaisen palkan.

Onpa siitä jo etunäytös alkanutkin, vaikka muutamien hurskasten tähden lopullinen rangaistus vielä viipyy. Samoin aloitti hän juutalaisissakin työnsä tällä esimerkillä, kun ajoi temppelistä pois myyjät ja ostajat, meni itse temppeliin ja opetti siellä aina kärsimisensä päivään asti viivyttäen rangaistusta niin kauvan kuin saattoi, jota teki vielä apostoliensaikin kautta, kunnes ei enään voinut heitä kärsiä. Näin meitäkin vielä säästetään, niin kauvan kuin me elämme, jotka Kristuksessa kiinni riipumme, mutta kun mekin päämme lepoon kallistamme, saa maailma nähdä, mitä on menettänyt. Amen.